

Szerkesztőség: Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közölmények intézendők.

Kiadóhivatal: Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentre küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Table with subscription rates: Előfizetési árak: Helyben, Vidéken, Egész évre, Fél évre, Negyed évre, Egy hónapra.

Hirdetések díja: Nyolcz hasálos pottisor egyszeri hirdetésül 6 kr. Minden következőnél . . . . . 4 „ Bélyegdíj külön . . . . . 30 „ Nyilttér sora . . . . . 15 „

Korhadó sablonok, új eszmék.

Arad, július 12. A politika az exigenciák tudománya, mondotta igen helyesen nemzetünk egyik historiai alakja, s hogy ő nem tartotta magát a mondásához, mit sem von le a kimondott szónak szembeöltözött igazságából. A társadalmi és közjogi formák, bár arra hivatják, hogy az államkormányzat változásaiiban bizonyos rendet biztosítsanak, ma már valóságos inkább eszmei, mint valóságos rendet biztosítsanak, ma már valóságos inkább eszmei, mint valóságos rendet biztosítsanak.

kül meghajolni a helyzet vaskényszerre előtt, s adni katonát, nem a mennyit akarnak, hanem amennyi csak van, pénz pedig még azon felül is. A lelkiismeret szabadságának és a türelmek elve is szenvedett. A létért való küzdelem a társadalmi erkölcsök eszményi hatását letörölle, mit a vallástalanság rovására irtak; s a felekezeti bíráskodásnak és adminisztrációinak a családéletben való megszüntetése ott, ahol egy régi jobb időben meg nem történt, a távol jövőbe odátartott el. S végre, hogy teljes legyen a kép, mindezek megpecsételéseül mint valami körzsimptóma ütötte föl fejét az antiszemitizmus, a zsidóhajsza.

kel rekonstruálva kívánja megtartani a parlament, semhogy a jelszavak után kapkodó Gladstont állítsa helyére. Nem arról van szó többé, hogy melyek a humanizmus, a szabadság eszményei és hogy megvalósíttassanak-e, hanem az, hogy miként és mily sorban? És ennek megítélésére s keresztültelére ember kell a gátra; ember, akinek eszméi vannak s akaratereje; nem sablonszerű pártembereket, hanem individuumokat kér az idő és a helyzet, mert megváltozott az világ s az új rend új eszméket követel.

egyénlítő. 1892-től fogva azonban a 103,100 emberből álló évi újonczutalék a közös hadsereg számára, szemben a jövő évi, a költségvetésben 257,058 katonával megszavazott létszámmal, fölöslegét fog arni, mely 32,000 emberrel valamivel többet tesz ki. Már az új védtörvény megteremtése előtt, a rendes évi fogyatékot számítva, 12,000 embernyi fölösleg mutatkozott, ha az újonczozás teljesen megfelelt és az évi jutaléknak csaknem 7000 emberrel való felemelése folytán a fölösleg 33,000 újonczra szaporodik, a kik idővelti elbocsátások és más adminisztratív rendszabályok által a szolgálatól föl vannak mentve. Azóta az állomány körülbelül 1400 emberrel fölemeltetett s ekkép inkább rendelkezésre marad 31,600 ember. Mint ebből látható, sem az újonczutalék fölemelése, sem a katonák visszatartása a három évi szolgálati idő eltöltése után nem szükséges arra nézve, hogy a rendes bekealomány 32,000 emberrel egyszerűen felemeltessék; csakis a delegációknak kellene minden 10,000 embernyi állományfelemelés fejében körülbelül 3,500,000 forintot évenként megszavazniok és a hadügyminiszter — föltéve, hogy a létszámfelemelés nem haladja túl a 32,000 embert, anélkül, hogy a fennálló törvényekbe csak legkevésbé is itköznék, — egyszerűen azon helyzetben volna, hogy e fölemelést keresztülteltesse. Ez azonban esmetre sem zárja ki azt az eshetőséget, hogy a miniszter különös esetekben, nevezetesen a lovasságnál, kényszerítve van akár létszám-felemeléssel, akár a nélkül, első évfolyambeli tartalékosokat is visszatartani. — A létszám felemelésének kérdése most semmiképp sem aktuális, ha azonban a kormány kényszerítve érezné magát a jövőben a fölemelést javaslatba hozni, a Bud. Corr. felfogása szerint csak a delegációktól fogja azt kérni.

által kivetendő államadókönyv évi kivétele megteremtés már teljesen eszközöltetett, csak a III. osztálya kerassati adó megállapítása van még folyamatban. VIII. Az államadók befizetésének általaléka a következő: Borossebesi járásban az I. évnegyedi hátralék 41956 frt 89 kr, II-ik évnegyed alatti adórészlet 14696 frt 04 1/2 kr, összesen 56652 frt 93 1/2 kr, lerovás 4247 frt 92 kr, hátralék 52405 frt 01 1/2 kr. Aradi járásban az I. évnegyedi hátralék 28507 frt 75 1/2 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 23664 frt 96 kr, összesen 52171 frt 71 1/2 kr, lerovás 5811 frt 27 kr, hátralék 46229 frt 44 1/2 kr. Pécskai járásban az I. évnegyedi hátralék 18085 frt 83 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 23664 frt 16 kr, összesen 41749 frt 99 kr, lerovás 7383 frt 75 kr, hátralék 34366 frt 24 kr. Radnai járásban az I. évnegyedi hátralék 27688 frt 89 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 19689 frt 91 kr, összesen 47378 frt 80 kr, lerovás 6585 frt 12 1/2 kr, hátralék 40793 frt 67 1/2 kr. Világosi járásban az I. évnegyedi hátralék 50591 frt 97 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 24304 frt 05 1/2 kr, összesen 84896 frt 02 1/2 kr, lerovás 15128 frt 04 kr, hátralék 71767 frt 98 1/2 kr. Kisjenői járásban az I. évnegyedi hátralék 31105 frt 34 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 28917 frt 29 kr, összesen 60022 frt 63 kr, lerovás 9463 frt 02 kr, hátralék 50559 frt 61 kr. Eleki járásban az I. évnegyedi hátralék 25250 frt 58 1/2 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 24479 frt 66 kr, összesen 49729 frt 24 1/2 kr, lerovás 10294 frt 79 kr, hátralék 39435 frt 45 1/2 kr. Borosjenői járásban az I. évnegyedi hátralék 32556 frt 57 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 17288 frt 86 kr, összesen 49844 frt 43 kr, lerovás 3860 frt 10 kr, hátralék 45985 frt 33 kr. Ternovári járásban az I. évnegyedi hátralék 43549 frt 87 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 11845 frt 72 kr, összesen 55395 frt 59 kr, lerovás 3930 frt 09 kr, hátralék 51465 frt 50 kr. Nagy-Halmgyi járásban az I. évnegyedi hátralék 22409 frt 12 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 9792 frt 39 kr, összesen 32201 frt 51 kr, lerovás 661 frt 44 kr, hátralék 32050 frt 07 kr. Összesen az I. évnegyedi hátralék 322202 frt 82 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 194211 frt 05 kr, összesen 521413 frt 87 kr, lerovás 65355 frt 54 1/2 kr, hátralék 456058 frt 32 1/2 kr. E kimutatásból kitetsző kedvezőtlenebb eredmény azon körülménynek tulajdonítandó, hogy a lakosság nagyobb fizetőképessége vármegyei viszonyai között csak később az aratás és gyümölcs éres után szokott beállani s a végrehajtás is csak akkor indítatik majd meg. A községi adók állását a következő átnézet tünteti ki: Borossebesi járásban az előző évnegyedi hátralék 36924 frt 38 1/2 kr, II. évnegyed alatti adórészlet 10487 frt 17 1/2 kr, összesen 47411 frt 56 kr, lerovás 6316 frt 36 kr, hátralék 41092 frt 20 kr.

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

Julius 13. Egy tárcza-aproság. — Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. — A kül- és belváros gombakalapjai alatt immár meg lehetnek győződve arról a chimérának hitt valamiről, hogy vértanuszobor lesz. Hiszen még intelligens emberek is Aradváros közgyűlésén kifejezést adtak abbéli félelmöknek, hogy a vértanuszoborból sohasem lesz más, mint — prédikációs tetem. — Most, midőn már az országos ünnep előkészületeinél vannak és számos aradi ur a saját szemével győződött meg a szobor részleteiről, tán mégis csak elhiszik, hogy a szobrot nem viszi el Napoleonnaként a muszka-háború. Van ugyan még a tulzó „makkhetesek” közt egy olyanforma hit, hogy a muszka éppen csak azt várja, hogy a szobor darabjai Aradra érkezzenek s azonnal rajta ront Magyarországon, hogy az értékes és nagybecsű szobrot Kleopatra tüjeként Szentpétervárra vigye a Newski prospektre. De hát mi, akiknek az „igaz hazafiság” teljes mértékben éppen ő általuk nem adatik meg, arra számítottunk, hogy azok a makkhetesek megtesznek nekünk egy kis szívességet. T. i. hogy ők, kik eddig a muszkát fejletlenül érték meg, ha bejön szép hazánkba — fejestül megesszik. A szoborleleplezési ünnepély óriási munkái megindultak. Alig van Aradon Mai számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

polgár, akinek néminemű „hivatal” ne jutott volna a rendezésben. Aki bizottságokba be nem osztott, az egyszerűen számítsa magát a „pénzköltő bizottság”-ba. Mert hogy Aradon drágaság lesz, az bizonyos. De mi ez a tenger sima tükrehez képest? Mi ez ahhoz, ha elmondhatjuk majd: Fuimus Mekka! hova minden jó magyar elzarándokolt, látni a magyar Kaábát, azt a szent követ, mely nem az égből hullott, mint a Mohamedé, hanem az egész ország szívéből és — zsebéből! A Kaába egyszerű menyei kő, melyet Alláh egyszerre dobott le az „igazhívők”-nek. De a mi Kaabánk — cseppkő, melynek cseppjeit nagybórra Salacoz fogta fel és igazán cseppenként gyurta relikviává Huszár és Zala segítségével. Annál becsesebb lesz ránk nézve. Mindig azzal csufoltak bennünket aradi ifjúságot, hogy vagyunk mi, vagyunk, csak azt nem tudják — hol vagyunk. Elpudeáltuk magunkat. A szegénylősebbjeink úgy védekeztek, hogy vagyunk mi; nézzék meg csak, ott vagyunk minden mozgalomban s a nevünk — Barabás Béla. Megbocsát Béla barátunk, de a hölgyek azt mondták, hogy őt „ifjúság”-nak már nem akceptálják. Nos, aradi ifjúság, mivel reánk fog bízani a szoborleleplezési ünnepélyen a rendfentartás: mutassuk meg, hogy létezzünk. Mutassuk meg a szoborbizottságnak meg a kételkedő — hölgyeknek is.

Az uborka-szezon csöndjét a lapokban egy kis polemia verte föl. Az emberek először csodálkoztak, hogy a polemiákban nem olvastak — a szokás ellenére — egyetlen „kutyateremtett” sem, sőt egy kis parázs „fejbeverés”-ről se volt azonban szó. Másodszor csodálkoztak azon, hogy két olyan ember került össze a lapok hasábjain, akiket azelőtt megszoktak elválatlanul együttlétni. Csak azt felelték el, akik így gondolkodtak, hogy az egyik jó fiskális, a másik pedig újságíró volt, akik a kötelesség és a barátságot a maguk helyén tudják alkalmazni, amint dukál. A hivatás embereire rájuk illik kicsiben a nagy francia költő mondása, mit a torlaszharcosokra mondott: „Hozd be a kis parasztot Belvilleből vagy Limousinból, állítsd zászlója alá, mondj neki, hogy a hazáért, az igazságért harcolj; aztán állítsd szembe a külvárosok szülöttével, ki szintén azt hiszi, hogy hazáját védi s igazsága van: mindkettő meghal mind hős, azt híven, hogy kötelességét hiven teljesíté.” Úgyvöd, újságíró teljesítették kötelességüket. Egyebekben: amicitia — etiam si fractus illabatur orbis. Blaskovics bátyánk azt kérdezte a városi közgyűlésen: — Ugyan mondják meg nekem: hol van az a Százazér, melyet folyton szabályoznak? Mert én azt hiszem, hogy csak a mi bugyellárusunkat szabályozzák. Ezzel az interview-el forduljon Blaskovics bátyánk a jó gájiakhoz akkor, mi-

kor — árviz van. Azok majd megmondják. Azaz hogy a szabályozással éppen az fog elérni, hogy az interview-re a jó gájiak nem tudnak majd felelni, mert a Százazér ezentul — nem veszik észre, amit a-aszvízek idején eddig oly sajnos észrevettek. És, bátyám uram, így lesz ez nem csak jól, de — jobban. Egy szenvedélyes „emlékkönyvsz”-nek, aki összeszedett már vagy 300 darab emlékirást, egy aradi úri ember a következő emléksorokat írta: „Annyi jó tanácsot kapott ön már ebben a nagy-mondásoktól duzzadt könyvben, hogy én is kénytelen vagyok egyet adni s ez a következő: Soha ne szerezzen! Azonban jól tudom én, hogy a jó tanácsok éppen csak azért adatnak, hogy legyen mit — nem követni. Nem gondolnám, hogy önnél is másként lehessen. Mert szeretni fésleges dolog. Igen, fésleges dolog a mi szerelmünk az — ékszereseknek, a virágárusoknak és fiskálisoknak, akik válopöreinket viszik. És mi magunknak? Nekünk jó a — káposztába. Egyszerűen megöregszünk tőle. De azért jegyezze meg, hogy az élet olyan, mint a tintatartóban a tinta: ha kiürjük, akkor kifogy; ha nem ürjük ki, akkor — kiszárad. Tehát ismételve mondom: ne szerezsen, hanem, patvar! ne kímélje a — tintát. Hisz ugyis egyre megy!” „Egy kis hamis.”

A Balaton és környéke. — Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. — Balaton-Almádi, július 10. II. Egyik nevezetes tulajdonsága még a mi tengerünknek a színtelenség. Naponként sokszor 3—4-féle színt is vált; az azurkék színből a legsötétebb zöldbe vagy szürkébe megy át reggeltől dél, déltől estig; s különösen érzékeny az idő változásai iránt. A halászköknak és a parti lakosoknak legbiztosabb barometruma a Balaton. Megjósolja a vihart, esőt, hideget, meleget, uoha hőmérséklete igen keveset változik az idő változásaival s így igen gyakori az az eset, hogy hűvösebb idő beálltával melegebb a víz, mint a levegő. Nyáron átlagos hőmérséklete 20—22 Celsius-fok s csak tartós hűvös idő alkalmával száll 17—18 fokra alá. A természetudósok előtt még mindig meg nem oldott kérdés gyanánt áll a Balaton eredete. Annyi bizonyos, hogy nem úgy keletkezett, mint az alpesi tavak legtöbbje, vagyis a folyó-, olvadék-, vagy csapadék-víz összegyűlése folytán, mert az a 21 parti folyó és patak, melyek beleömlenek, naponként nem visznek annyi vizet bele, mennyi a Balatonból naponként csak elpárolog, nem is számítva azou vízmennyiséget, melyet a Sió csatorna vezet le a Balatonból a Dunába. György Aladár véleménye tartja magát még eddig legjobban a Balaton eredetéről, t. i. hogy tengermaradvány. A geológusok állítása szerint ugyanis földünk történelmének 4-ik szakában hazánkat tenger ho-

Singer A „MÁDOR”-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN Singer

Amerikai varrógépek, vasbútor és pénzszekrények gyári raktára.

SINGER L. S. aradi kereskedő 1856 óta.

Valódi amerikai HOWE, nevezetesen WHEELER & WILSON SINGER és közeli varrógépek családok, szabók és cipészek részére. Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges kellékek.

Aradon, 1890. június 28-án.

A városi tanács.

Rozsnyay Mátyás Gyógyszerész és művegytani laboratoriuma Aradon, Szabadkán.

Szivesen ajánkozom minden barhol és bárki által hirdett gyógyszer-küldemények beszerzésére, s kezeletben tart következő megbízható készleteket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermeknek ható hidegelleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Min4 az öt világrészen el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, a légzőszervi betegségek legbiztosabb és leghatékonyabb szerint, legmegbízhatóbb szer hidegelleni felhajtók számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian, Biztos hatású és ártalmatlan, szorokból összehúzóító hajfestőszőr — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzki fogcseppjei, bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.

Serail-arczenőcs, Az arcon mutatkozó bőrbetegségekre, szepők, pattanások és májfoltok elűzése a legalkalmasabb szer, mely bőr szépítésében minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin, A lábizadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valódi tokaji bor, világhírű pinceszől. Ara 1 üvegnek 3 és 4 frt.

Ménesi aszúbor, Egy 35 centli üveg 1 frt 50 kr.

Chinabor, 2% Chinintartalommal. Egy 30 centli üveg 1 frt.

Vasas Chinabor, 2% Chinin- és vasoxidtartalommal. Egy 30 centli üveg 1 frt.

Pepsinbor, 2% Pepsintartalommal. Egy 20 centli üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta, Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek, Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy kl. 2 frt.

Magnesium fákljak, 100 normal gyertya-keresztmetsz. Hat percig ég, 1 db 80 kr. 12 percig ég, 1 db 1 frt 10 kr. 24 percig ég, 1 db. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor, (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsam, 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere, Mindenféle meghűlésből eredt rheumás és csúszos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhol posta útján is elküldhetőek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadjatik és lelkiismeretesen teljesítettek. 280 A-12

A központi fűszolgabírótl.

802. sz. 498. 1-*

Hirdetmény.

A városi törvényhatósági bizottság 1890. június 21-én hozott határozatával hozott és a un. m. kir. belügyminiszterium 67000/1889. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívják a város községe, hogy a kertekben és almagasok mellett elterjedt, a mutatkozásokon azonos a kórokozó (Vitalinál bejelentés). Megelőző védekezés (Vitalinál bejelentés) részére a városi törvényhatósági bizottság a magy. m. kir. belügyminiszterium 19000/1889. sz. intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján a következőket közzéteszi:

a) A vértétű kompeny észrevehető, mely hátát és testének végét fehér gypuszszőrű pelével borítja, és a vékony lábaknak a fölötté eső részét nagyobb számba össze csoportosul, mindtalanszerűen fehér foltot képez.

b) Meglepet fiatalabb esetek és öltő galyak fertőtlenítésére ajánlatik 50 gramm fekete szappan 100 gramm kozmaszesz (anyál alkohol) 200 gramm borszesz és 650 gramm vízből álló keverék, mellyel a galyak és esenőcséknek a rovar által elrepett részét gondosan bekenendők.

Meglepet öreg fák petroleummal, fiatalabb fák 3 rész petroleum, 1 rész vízből álló keverékkel jól beecsetelendők.

Mintán a vértétű a gyümölcsfák gyökerein telel át a meglepet fa körül a föld a felső gyökérig kiásandó, oltatlan tört messzel behintendő és földdel ismét betakarandó.

Öltő galyaknak más község határából vagy a nyugot európai államokból behozatala szigoruan eltiltatott.

Aradon; 1890. június hó 21-én.

Sariot s. k. főkapitány.

Magyar kir. államvasutak.

56582 | 90 szám

Ma vasárnap legutoljára és pedig le szállított árak mellett látható reggeli 9 órától esteli 8 óráig KLUDSKY F. grand állatsereglete, Buza-téren, Széchenyi gózmalom előtt.

Az állatsereglet a legjobb és legtrikább példányokat tartalmazza. Felemlítendő a négy barbariai oroszlán, ritka nagyságú példányok. Itt először látható a Simpanse vagy az eredeti ember, mely a gorilla után a legnagyobb majonfaj és a most ideérkezett jegesmedve, mely még máshol nem volt látható; továbbá ritka nagyságú afrikai kaladar (strucz madár), a zebra Jó-remény fokáról, tigrisek, párdusok, hyenák, sakálók, medvék, farkasok stb.

Belépti-dij: I-ső hely 20 kr., II-ik hely 10 kr.

Az állatok idomítása és etetése délután 4 és este 7 órakor.

Távozásom alkalmával fogadja Arad nagyérdemű közönsége szives pártfogásukért hálás köszönetemet, Tisztelettel KLUDSKY F., tulajdonos.

Pályázat.

A nagytoráki körorvosi állomás Nagy-Torák község székhelyén üresedésben lévén, ennek betöltésére a választás f. é. augusztus hó 2-ikára N.-Torák községében kiütetik.

E körhöz tartozik Kis- és Nagy-Torák és az ezek által fizetendő évi járulékok a következők;

Kis-Torák évenként . . . . . 350 frt — kr.
látogatás után nappal . . . . . 50 „
látogatás után éjjel . . . . . 1 „ — „

Nagy-Torák évenként . . . . . 350 „ — „
látogatás után nappal . . . . . 50 „
látogatás után éjjel . . . . . 1 „ — „

A pályázók a magyar-, német- és román nyelvnek szóbeli, előbbi kettőnek pedig írásban jártasságát kimutatni köteleztetvén, felhivatnak, hogy törvény szerű folyamodványait f. évi július hó végéig alólírottal annál inkább beterjesszék, mert a később beérkezett folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak.

Nagy-Beckereken 1890. évi július 10-én.

Fűszolgabíró.

Izrael Jakab

Nagyváradon, Vámház-utca 102 közvetit mindennemű birtokeladást, vételt, bérletet Biharmegye és a szomszédos megyék területén.

497-1-3

Első minőségű, minden időjárást ellenálló „Fedélserepek” Aradra és minden más vasuti állomásra szállítva jutányos áron kapható

Első szászregeni tulajkosok-társulat és Schleissner és Braun Béni cégénél Pécskán.

498-1-3

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 42341 | VIII. sz. a. kelt körendelethe nyomán ézenel közhírré tétetik, hogy a légkör tisztaságának megóvása céljából kötelesek a vendégülösök, korcsmárosok és bérházak tulajdonosai a meleg nyári hónapok alatt az udvaron összegyűlt szemetet és hulladékot napoként a rendőség által e célra kijelölt helyre kihordatni, kötetesek továbbá a vendégülösök, korcsmárosok, kávéosok s minden oly egyesületek, társulatok, testületek hol napoként többen megfordulnak, az árnyékszékek póczé tartányait rendszeresen fertőteleníteni, a kutak ivó vizének tisztaságára felügyelni.

A szűkebb utcákban levő házban nem különben a csekély területű udvarokkal bíró házak tulajdonosai kötelesek a kaput vagy a hol kapu nincs a ház be-áráját nappal folytonosan nyitva tartani. Minden lakó figyelemztetik, hogy a lakásul szolgáló szobaikat a meleg nyári hónapok alatt este és reggel rendszeren fertőtlenítse.

Oly házakban melyekben a belvizek az utcai csatornába lefolyással nem bírnak, hanem azoknak befogadására a ház belsejében emésztő gödrök szolgálhatnak, az ily emésztő gödrök szabályszerűen kitisztítandók és feltöltelenítendők. Minden egyes háztulajdonos kötelességévé tétetik hogy a meleg hónapok alatt az árnyékszékek póczé gödreit időről időre fertőtlenítse.

A gyárakra nézve pedig; eddig érvényben volt a légkörbiztonságára vonatkozó egészség rendőri intézkedések a gyártulajdonosok által ezután is szigoruan megtartandók. Mindazok, kik a jelen hirdetésben foglalt közegegyesülyi intézkedések ellen vétnek az 1876. évi XIV. t. cikk alapján pénzbírsággal fognak büntettni.

Aradon, 1890. június 28-án.

A városi tanács.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel, az aradi, vidéki, külföldi, és az aradi kiállítási lapok részére, valamint a kiállítás főbejártatát határoló kerítésre.

Továbbá ingatlanok közvetítését a leggyorsabban eszközözi SZIRMAI ANTAL, ARAD.

Iroda: „Fehér-Kereszt” szálloda mellett, Zemplényi kávéházzal szemben Atzél Péter utca r. 358 13. *

Pályázati hirdetmény

A m. kir. államvasutak igazgatósága a f. é. mássodik feleében a saját vonalain összegyűlő és nélkülözhetőre váló különböző ócska fémanyagokat értékesíteni óhajtván ezek eladásra céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Az eladandó ócska fémek a következők:

XIV	15	tétel tolatyú és csapagy fém forgács
•	16	• gépfém forgács
•	17	• sárgaréz
•	18	• ágyfém
•	19	• sterrofém
•	21	• vegyesfém
•	22	• vörösréz
•	55	• vörösrézakup sárgarézrel
•	61	• pakfon
•	70	• tört vörösréz
•	71	• vörös rúcszó
•	72	• galván vörösréz
•	76	• sárgaréz
•	77	• sárgarézcszó
•	78	• sárgaréz fehér fémmel.

A feleslegessé váló mennyiség határozatlan ugyan, de tájékozás végett alant közölletnek azon mennyiségek melyek az előző évek szerint hozzávetőleg összegyűlhetnek. Vevő köteles az időnként tenyleg rendelkezésre bocsátandó mennyiségeket átvenni. Külön is kötelezi magát azonban, hogy a november és december hó végén meglévő készletet a következő hónap 25-ike előtt okvetlenül átveszi.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy a 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlatukat a magyar kir. államvasutak igazgatóságának anyag és letarbeszerzési szakosztályához (Andrássy-ut 75 sz. I em. 46 ajtó) a következő címre küldjék:

„Ajánlat ócska fémanyagok megvételére 5682 számhoz” f. é. aug. hó 12-nek deli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására vonatkozó 12789 | 90 sz. feltételeket magukra nézve is kötelezőknek elismerik.

Ezen feltételek a nevezett szakosztályban megtekinthetők s illetve nyomtatványtárunknál példányoként 15 krral megszereshetők.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt anyag értékének öt százalékra az ajánlat benyújtására kituzott hatánap előtt egy nappal deli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban fűpenztárunknál letendő.

Bánatpénz nélkül vagy késve beérkező ajánlatok, vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérnek figyelembe vétetni nem fognak, ugy szinten olyanok sem, melyekben javítások és vakarások fordulnak elő.

Az ajánlatban határozottan kitéendő azon m. kir. államvasuti állomás a melyen az ajánlattevő az ócska anyagokat átvenni kívánja, továbbá az ajánlati ár számokkal és betukkel és olvashatlan kitéendő.

Az ócska anyagoknak a vasuti kocskiba való felrakási esetleg csomagolási költségeit még az esetben is a vevő özéki tartozni viselni, ha az ócska anyag nem a raktározási helyen hanem más állomáson adando, illetve veendő át.

Az ajánlattevő ajánlatával pályázat eredményének eldöntéséig köteleztetésben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételre esetleg részmennyiségre is szolhatnak, de a m. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszése szerinti tétel és részmennyiséget is engedhessen át, melyet ajánló ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte elfogadni köteles.

A m. kir. allamy utak igazgatósága fentartja továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott arra szabadon választasson s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Fél év alatt megközelíthetőleg össze gyűlhető mennyiségek:

XIV	16	9200 Kg.
•	17	1300 „
•	18	2300 „
•	21	6400 „
•	22	7800 „
•	55	1900 „
•	70	17800 „
•	71	3400 „
•	72	1200 „
•	76	2700 „
•	77	10700 „

Budapest, 1890. július 4-én.

Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik)

Versenyárgyalási hirdetés.

A nagyimkós-igú földművelésügyi m. kir. miniszter urnak f. é. 18407 V-15. sz. rendelete alapján a Mondorák község előtti Marospart megvédéséhez szükséges 5938 m² valamint a (temesmegyei) Hosszúszó község alatti partvédműnél végrehajtandó munkákhoz szükséges 301 m² kőanyag termelése, szállítása és elhelyezésének biztosítása céljából folyó évi július hó 27-én az arad. m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében [Török-tér 5. A sz.] zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatot szabályozó szerződés tervezete, az általános és részletes építési feltételek, előmértékek, és költségvetés az arad. m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthető.

Az ajánlattevő köteles magyar nyelven szerkesztett ajánlatában világosan kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismeri, a szerződés tervezetét és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételeket megtekintette, megértette és azokat változtatlanul elfogadja; köteles továbbá azon egységárait, melyek mellett a szóban forgó munkákat elvégezni hajlandó, számokkal és betűkkel világosan és érthetően kiírni.

Ajánlatok úgy az összes, valamint a partvédek által egyenként igényelt kőanyagra vonatkozólag is tehető.

Az 50 kros belyeggel ellátott ajánlatok, melyekhez egyúttal az előirányzott költségösszeg 5%-nak megfelelő bányapénznek ovadékképes értékpapirokban, vagy készpénzben az arad. m. kir. adóhivatalnál történő letétet igazoló pénztári nyugta is csatolandó, öt pecséttel lezárva és az ajánlat tárgyát jelző felirattal ellátott borítékban az arad. m. kir. folyammérnöki hivatalnál folyó évi július hó 27-ik napjának d. e. 11 órájáig a szállítási szándékolt kőanyag mintájával együtt nyújthatók be.

Bányapénzül sem készpénz, sem értékpapírok a versenyárgyalásnál el nem fogadhatók, szintúgy táviratilag küldött vagy oly ajánlatok, melyek a jelen hirdetményben megszabott határidő letelte után érkeznek be, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok a kitűzött határnapon délelőtt pontban 11 órakor a nevezett folyammérnöki hivatal helyiségében hivatalosan fognak felbontatni, mely felbontásnál ajánlattevők is jelen lehetnek.

Aradon, 1890. évi július hó 11-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Sántay Lajos,
kir. főmérnök.

Hirdetés.

A közutak és vámkörül szóló 1890. I. t. cz. 92. §-a értelmében a törvény életbe lépése előtt (1890. május 15.) közutakon és közfoglalomra szolgáló hidakon, kompokon (réveken) és hajóhidakon tényleg gyakorolt vámszedési jogok igazolási kötelezettség alá esnek.

Jelen hirdetésben utján felhívom azért a vármegye területén fekvő vámtárgyak illető vámjogtulajdonosait, hogy vámjoguk igazolása iránti kérvényeiket hozzám két esztendő alatt, vagyis 1892. évi június hó 24-ig, különbeni törvényes következmények terhe alatt nyújtsák be.

A beadandó kérvényhez mellékelendő: a vámszedési jogot engedélyező kir. kiváltságlevelé vagy más okirat; továbbá a főszolgabírótól kieszakólandó bizonyítvány, mely arról tanuszkodik, hogy a kérdéses vámszedési jog a kérvényező által vagy annak nevében bérlet útján vagy egyébként tényleg gyakoroltatik, és ha nem, mióta szünetel annak gyakorlása. — Az esetre ha a tényleg gyakorolt vámszedési jog királyi kiváltságlevelé vagy más engedélykiváltság nem volna igazolható, úgy a kérvényhez a törvényhatóság első tisztviselője által kiállítandó bizonyítvány csatolandó a felől, hogy a kérdéses vámjog, 20 éven át a törvényhatóság tudtával és ellentmondása nélkül, folytonosan gyakoroltatik.

Aradon, 1890. évi június hó 24-én.
Szathmáry Gyula,
alispán.

Új találmányok
szabadalmaztatnak minden államban

BENEDEK LAJOS és Társai
szabadalmi irodája által

Budapesti, Muzéum-körút 10. szám.

A nagyim. Ministerium által

a főtálatók bizalmába ajánlva.

Évenként 500-nál több szabadalmat sziközöl ki.

Kevés haszon, nagy forgalom.

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkkel dúsan elláttam

divat, kézmű, rövid, norinbergi, fehérenemű-árú-és gyermekjáték-üzletemet.

Leszállított árak mellett olcsóság és a cikkek finomsága felülmulthatlanok.

- Egy vég vászon 30 rőf, 4.50, 5.50, 6.—, 7.—, 8.— frtig.
- Csoda cróg és szilvái vászon 5, 6, 7, 8, 15 frtig.
- Különféle vásznak rőf 12, 14, 16, 18, 20, 25 kr.
- Kanavász, oxford, zephir, 1 vég 30 rőf A, 6, 7, 8, 9 frt.
- Különféle legujabbak 18, 20, 22, 25, 30 kr.
- Karton k legujabbak 16, 18, 20, 22, 25 kr.
- Divatos barketok 16, 20, 22, 25, 27, 30, 36 kr.
- Wattmoll és fanelek olcsó árban.
- Kooszázott és színes szövötek 18, 18, 20, 25 kr.
- Creipek, boogok, casmírok, loden dupla-zélos, minden színben 30, 35, 40, 50, 10, 70 kr.
- Fekete lüszterek 20, 22, 25, 30, 40, 50 kr.
- Fekete tornok, casmír és crepp dupla-zélos 55, 66, 70, 80, 90, 1—, 1.60-ig.
- Finom órzéna mosókélmék gyermek- és férfi-öltözükre 2—, 30, 40, 50.
- Vitorlavásznak 20, 22, 25, 30 kr.
- Törülközők 16, 18, 20, 25 kr.
- Asztalkendők és pohártörülők 20, 22, 25, 30 kr.
- Asztalterítők színesek 34, 60, 1—, 1.20, 1.50, 2 frt.
- Asztalterítők és asztalkendők 6 személyre 3.50, 4.—; 12 személyre 6, 7, 8 frt.
- Csipek és juttófüggönyök 20, 22, 25, 30, 40 kr.
- Zsokkendők fehér és színes 6 drb 40, 50, 80, 1—, 3 frt.
- Nő- és gyermekcipők csodás olcsó árban.
- Gyermekkosci 5.50, 6.50, 7.50, 8.50.
- Esőernyők 90 kr., 1, 1.20, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
- Dolgozóingek 65, 70, 80, 90 kr.
- Finom chiffon, oxfordi és kreton-ingok 90 kr., 1—, 1.20, 1.50, 1.80, 2 frt.
- Férfi lábravalók vászonból 60, 70, 80, 90 kr.
- Finom női ingok G, 7, 8, 9, 10, 1.20, 1.50.
- Férfi és színes aló-szoknyák 80, 90, 1—, 1.20, 1.50.
- Mellfű ök 60, 65, 70, 80, 90, 1—, 1.20, 1.50.
- Gyermekingek 60, 70, 80, 90, 1—.
- Nyakk adók 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.
- Finom női Alócsorított 70, 80, 90, 1—, 1.20, 1.50, 25, 30 kr.
- Színes garnitúra 60 kr.
- Gallérok 16, 18, 20 kr.
- Manchetták 25, 30, 40 kr.
- Munkás sapkák 25, 30, 40 kr.
- Gyermek és férfi nemezkalapok 1—, 1.20, 1.50, 1.80 frtig.
- Utazó-bőröndök (Koffer) 90, 1.20, 1.50, 1.80-ig.
- Kézi kosarak 25, 30, 40, 50, 60, 80, 1—, 1.50.
- Gyermek, selyem és glaucocstyuk minden színben.
- Gyermekruhák fűk és lónykák részére olcsó árban.
- Gyermekcipők paplanok és pokrócok. Gépés-öltönyök, szőnyegek és női kűők. Mindennemű selyemkenők, szőnyegkellék, szallagok, rúschok, virágok, gombok, ezernák, pamutok, pónász, dohány- és szivartárcák, asztal- és tollkések, kanalak, fog-, haj- és ruhakéfék, uj tájtipák és szipák, illatszerek, albumok, iskola-táskák, poharak, osemögé-tányérok, vajtartók.

Ezekon kívül felhívom a t. hölgyközönség figyelmét az ujonnan érkezett és divatos **női tavaszi kabátok és köpenyegekre,** melyekből a legszobok és a legválasztékosabbak vannak raktáromon. — A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel eszedezem:

KILÉNYI ADOLF ARAD,
ANDRÁSSY-TÉR (ezelőtt fő-tér) arena-épület a „KÉK GÖLYÖ“-hoz.
Csomagolás ingyen. Minták kívánatra bérmentve. Maradékok fél árban.
Postai megrendelések pontosan teljesítetnek.

Női tricott és női divatkelmék dús választékban.

1890.

STEIGERWALD A. BUTORTERME

ARADON,

főtér, 15. szám, a „Nádor“ szállodával szemben.

Van szorencsem a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani nagyválasztékú készletét saját műhelyeimben készült butoraimnak, melyek izlés és árak dolgában minden igényeknek megfelelnek. Különösen ajánlom dusan felszerelt

RAKTÁROMAT
salon-, ebédlő- és hálószoba butorzatából, valamint legjobb izléssel készűt

KÁRPITOS MUNKÁIMAT.
Végre kiválóan ajánlhatom, hogy hazai, mint amerikai diófából és tölgyfából készült

FÉNYTELEN (matt) BUTORAIMAT,
minden verseny kizárásával, úgy árban, mint minőségben.

Elfogadok megrendeléseket irodák és teljes lakosztályok berendezésére választékos izlésben és a legolcsóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel:
STEIGERWALD A.

329 23—*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

7090—1890 sz. 470—3—3

Hirdetés.

A cséplőgépek körül foglalkozó munkások testi épségének megóvása tekintetéből a gép tulajdonosa vár előállító szereket u. m. cersavas por, oldattal telített vattát vagy tépést és jodoform gazzet, nyomfoltokkal seb kötöket és főleg gummi polyát tartozik folyton készletben s kőnél tartani hogy bekövetkezhető sérülés esetén használhatók legyenek.

A gépfelügyelő csak vizsgázott gépezet lehet és személyes felelősséggel tartozik, hogy ittas emberek a gépkörül alkalmazást ne nyerjenek idegenek a gép körül járni tilos.

Arad, 1890. július hó 1-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

PÉNZT sorsjegyekre, értékpapírokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénzt. részvényekre, részletvekre, arany s ezüst pénzneműekre bármily összegig olcsón ad

Falkenstein Adolf
bank- és váltó-üzlete 492 2—4

Arad, Szabadságtér 4. sz.

Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek.

Kárpitos kellékek.

164 36 52

PAPLAN,
selyem, atlasz, kasmír, ruze, karton.

MADRATZ,
lőször, teveször, tehénször, afrik, tengerifű.

SZONYEGEK,
welwet, tapersztri, manilla, jutte.

Függönyök és garniturok,
plüs, gubelin, ripsz, jutte.

POKRÓCZOK,
angol-flanell, erdélyi, csei, steieri.

Ablak roletták gyári raktára.

Mennyasszonyi kelengyék kiállítására és szállodák berendezése elvállaltatik.

Teljes ágyberendezések:

1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.
75.	50.	40.	30.	17.75.

az ágynemű üzletben

Ürményi Tóbiás Arad,
főtér 25. sz., Neuman-féle ház.

Gabona zsákok.

Fosztott toli és lőször.

INOKAI TÓTH LAJOS 208 25—*

férfi szabó üzlete Aradon,
ANDRÁSSY-UT (fő-tér) 17-ik szám alatt.

Van szorencsem t. megrendelőimnek becses tudomására hozni, hogy az 1890. évi **tavaszi és nyári idényre** alkalmas mindennemű bel- és külföldi legújabb divatu szöveteim nagy választékban raktáron tartok, melynek megtekintésére vagyok bátor b. figyelmüket felhívni.

Megrendelések kívánatra bármely divat a legpontosabb kiszolgálást és méltányos árak mellett eszközöltemek.

T. megrendelőimnek és a n. é. közönségnek b. bizalmát továbbra is kérve maradtam

tisztelettel
Inokai Tóth Lajos.

Női és gyermek cipők a beszerzési áron alul.